

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an
3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un sir garmond:
o dată 7 cr., a doua óra
6 cr., a treia óra 5 cr.,
și de fiesce care publi-
catiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la redac-
țiunea și Admini-
strațiunea Unirii

în
Blaș.

Anul IX.

Blaș 22 April 1899.

Numérul 16.

Reducerea dării de pământ.

Pentru reducerea dării de pământ și tacsarea operațiunilor de bursă cu dare s'au înaintat parlamentului ungar 134 de petițiuni acoperite cu mii de subscrieri. Sintem convinși, că subscriitorii petițiunilor au exprimat o dorință ferbinte a poporului agricol, care geme sub gréua sarcină a diverselor impozite publice.

Cu resolvarea petițiunilor s'a ocupat dieta în ședința din 15 a c. și în loc de a le rezolva după intențiunea petenților și interesul poporului agricol, care constituie majoritate covârșitoare a țării, așa numiții părinți ai patriei au hotărât a le supune și așeza în archiva dietei.

Motivul adus de ministrul de finanțe pentru sepunerea celor 134 petițiuni este, că darea de pământ nu ar fi mare. El zice, ce e drept, că după venitul curat catastral are, să se plătescă 25 $\frac{1}{2}$ % în darea de stat, dar venitul catastral e cu mult mai puțin computat de cât cel real. Computându-se darea după venitul real ar fi una cu alta numai de 10.8%, care după dînsul nu ar fi prea mare. Dl ministru tace înse împrejurarea, că darea de pământ servește ca normă și la eiectarea altor soiuri de dări, cum e darea suplimentară generală, darea de stat comunală, darea de drum, darea pentru regularea

apelor etc.; cari la oialtră luate apasă fórté greú asupra contribuenților. Acum dacă s'ar reduce darea de pământ, în aceeași proporție ar scăde și cele alalte soiuri de dări, la a cărora demésurare servește de îndreptariú darea de pământ, și așa ușurarea s'ar simți și ar avé efect salutar pentru prosperarea economilor. Constată și dl ministru, că în multe locuri statorirea venitului curat catastral s'a făcut într'un mod arbitrariú, și demésurându-se darea după el, unii abia plătesc 1—2% din venitul real, pe când alții sint siliți a solvi nu numai 25 $\frac{1}{2}$ %, cât e prescriș, ci 40—50%, adecă jumătate din venitul moșiei merge în darea de stat, abstragénd de la cele alalte dări, cari se demésură după ea.

Clasificarea greșită a venitului curat catastral, sigur nu s'a întâmplat în dauna marilor proprietari, cari își sciú apéra interesele, ci ea s'a făcut în detrimentul poporului de rënd, cărui nici prin minte nu i-a trecut, să reclameze în contra asuprii, cu atât mai virtos că atari reclamări sint împreunate cu spese și arare ori au rezultat mulțamitoriú. Urmarea însărcinării peste mésură cu dări este, că poporul spre a le plăti se cufundă în datorii, cari pe mulți îi duc la sapă de lemn.

Grijea principală a guvernului și în special a ministrului de finanțe înse nu este salvarea poporului de rënd, ci prezentarea de budget, în care finanțele statului să se presente în stare înfloritóre. Fiind că darea

de pământ e un mijloc sigur spre acésta, nici prin minte nu-i trece, să o reducă, cu atât mai virtos că de întroducerea dării pe operațiunile de bursă nu-și légă mari speranțe, sciind speculanții mii de căi, pe cari să se subducă de la tacsarea cu dare.

Numai cât spre a sustiné echilibrul finanțial cu ajutoriul dării de pământ, s'a conturbat de mult echilibrul social. Clasa micilor proprietari de pământ, chemată a forma talpa țării și a da majoritatea ostășimii tot decade, și în aceeași proporție se înmulțesc proletarii, cari nu vreú, să scie nici de iubire de patrie și nici de ordine socială. Mișcările socialismului agrar, cari din an în an devin tot mai amenințátore, e dovada cea mai eclatantă, că regimul liberal, negligând interesele poporului agricol și încărcându-l cu dări nesuportabile, împinge țara spre catastrofă; căci fómea e cel mai mare revoluționar și acest revoluționariú agitá cu succes massele serácite și desparate.

Parlamentul a sepus cele 134 petițiuni pentru reducerea dării de pământ, pentru că el nu voesce, să vadă pericolul, cu care amenință țara miseria crescéndă a poporului, nu voesce regimul liberal ușurarea poporului, pentru că el nu are nici inimă nici durere pentru popor. Dar ori ce păcat și neglijință se resbună, cu cât mai târziú, cu atât mai amar.

Feuilleton.

Spovedanie.

Razele sórelui tremnră pe muchea délului, ca și când le-ar părea réú, că trebne să móră pentru astăzi. Din cotiturile văilor umbrele amurgului se ivesc ușóre și aducétóre de liniște. Incet, tot mai încet se aude sgomotul vieții sbuciumate, ca pulsul unui bolnav, care móre. Și ómenii, cari tótă ziua n'au făcut, de cât să se certe și să se înșele imprumtat, acum nu mai supéră pe nimeni, și se bucură și ei o dată de repaus. O dată — când dorm.

Sus pe cer stelele se ivesc una câte una. Priveliștea, ce le oferă ziua, nu le atrage, de aceea peste zi staú stinse aceste lumini ale cerului. ér mai apoi se aprind de o dată cu liniștea și rugăciunile de sara. Strâlcirea lor tainică revarsă bucurie și durere în aceeași vreme. Se bucură de liniștea de pe pământ, și le dóre gândul, că tóte sbuciumările ómenilor se vor repeti *da capo* în ziua urmátóre.

Liniște.

Razele lunii pētrund printre geamuri, luminând chipul unui bărbat. ce pare adâncit în gânduri. Privirea lui fixă se perde în vag, ca și când ar căuta în depártări necunoscute o rază de nădejde. Capul i-se inclină spre pept, ochii i-se închid de jumătate, și în liniștea chiliei ticănitul orologiului se aude băténd în cadență. ca și când ar spune: E târziú! E târziú!

Ticănitul acesta. martor și tovarăș scump de altă dată, acum nu-i mai era prietin. și avea aerul de ai face reproșuri.

Trecénd pe dinaintea bisericii, întâlnise nișce băieți, cari așteptau la uș. — Ce faceți voi aici? — „Ne spovedim“, răspunșe unul. Și el trece mai de parte, dar cuvintul acela îi sună mereú în auđ și ajuns a casă el vede în întunerecul chilii scene de la biserică în tótă sublima ei însămnătate. Acești copii de trei spre zece ani, cari abia au făcut un paș în lume. a căror suflet e neatins de noroiul patimilor, cari n'au încă destulă pricepere, ca să fie réi, se spovedesc! Și parcă vede érá-și înaintea lui chipul blăjin al celui ce-i răspunșe: „Ne spovedim!“

Și prin o fulgerare a gândirii, de o dată copil naiv și neșciutor, curat la inimă,

ca lacrima celui ce plânge în tăcere, se vede stând și el la ușile bisericii, așteptând cu cutremur și neastimpér, să-i vie și lui rîndul. Se vede ingenuchiat sub patrachir, murmurând încet și rușinos tóte relele, ce și le închipuia, că le făcuse. Pe urmă se ridică ușurat, fericit, sărută încă o dată epitrachirul și iese. Ce bine era atunci, ce ușóre erau visurile în nóptea aceea! O induosare fără marginii îl cuprinde, el se gândește la copiii, ce se spovediau mai înainte, aceste ființe îngerești, cari ingenuchéză și sărută cu evlavie epitrachirul și spun totul — cum vor fi ei o dată? Unde va fi inima lor de acum, când sgomotele lunii le va întuneca auđul și le va arunca în noroiú inima curată de o dată? Vor ajunge ca el, fără îndoiélă!

El își razemă capul în mână, ca și când ar fi voit, să evóce tóte amintirile, ce durmiaú de ani în un colț rezervat al creerilor. Și rînd pe rînd amintirile veniaú, tot mai vii, tot mai vii, până luau formă desevârșită.

Înaintea lui sta icóna mamei sale. Palidă, gârbovită sub povara anilor. ea îl privia cu dragoste și durere. Ochi ei erau un poem de reproșuri, cari totuși remăneau mute pe buzele ei de mamă. Schinteiarea lor părea a povesti de tóte jertfele, ce le

I-au denegat ajutorul. De asemenea serie un învățator din comit. Cluș. că în comuna Turea. În decurs de 4 ani nu au fost de cât 4 căsătorii legitime și că preste tot în partea apusană a comitatului căsătoriile legitime sînt foarte rari.

Sub scutul legilor bisericesci demoralizarea acasta pôte lua avânt îngrijitor, ne împlinim deci o datorință a atrage luarea a mințe a preoțimii noastre asupra acestui rău, care trebuie combătut cu toate armele.

Cinstirea sèrbătorilor. În numărul 65 al „Tribunei Poporului“ cunoscutul scriitor „Uncheașul“ publică un articol de fond sub titlu de mai sus. Din motivul că anul trecut, chiar în ziua ss. Pasci, soldații regimentului apròpe curat românesc din Arad au fost duși la un mare exercițiu de garnisonă, sînt rugați I. P. S. S. Mitropolitul român din Sibiu și Blaș, ca să întrevină la locurile mai înalte militare pentru respectarea sèrbătorilor noastre în armată și scutirea soldaților de la exercițiu în aceste zile.

Ne alăturăm și noi la rugarea acasta cu adausul, că în aceste zile soldații să fie duși apoi, unde se pôte, și la serviciul dumnezeesc.

Românii gr. ort. din Bucovina sînt mereu nemulțămii de chipul, cum se conduce biserica gr. ort. română. Nemulțămirea provine din faptul, că Mitropolitul Ciupercoveci fiind prea bătrân, este absolut incapabil de lucru, și ast fel zi de zi Românii sînt preterați la ocuparea de dignități bisericesci, cari se dau Rutenilor. Așa în timpul din urmă au fost numiți ca profesori extraordinari la facultatea teologică doi Ruteni, dintre cari unul în special, este nevrednic și necualificat pentru acest oficiu. Din pricina acasta, scrie „Patria“, se va convoca un mare meeting românesc, spre a cere trimiterea Mitropolitului Arcadie al Bucovinei în monastire.

Românii din Bucovina sînt deciși, ca imediat după meeting să înainteze Împèratului Franc. Iosif un memoriu cerënd înlocuirea Mitropolitului Arcadie.

Ura împotriva Mitropolitului a erupt în demonstrațiuni. Zilele trecute, când acesta voia să plece la Viena, la o sută de studenți români din Cernăuți l-au huiduit strigându-i „preat“, ba unul l-a amenințat chiar cu bastonul. Întrevenind înse poliția s'a pus capet demonstrații.

Greșală — cu voea. „Telegraful român“ reproduse în zilele acestea un atac aspru al foii din Bucuresci „Epoca“ îndreptat în contra — bisericii papistașe. Se impută adevărat bisericii apusane, că ar fi serbat în estan Pascile de o dată cu judeii și prin acasta ar fi călcat canónele sfîntului sobor de la Nicea.

Fiind că în Bucuresci se află tare mulți judei, fòea numită numai greșind cu voea a putut zice, că biserica apusană în estan a serbat Pascile de o dată cu judeii. Pentru că de ar fi cercat după adevăr, ușor l'ar fi aflat în ori ce prăvălia din Bucuresci; dar l'ar fi aflat și pe masa proprie de scris, în Calendariul „Minervei“ la pag. 28, unde stă scris „15 Nisan Pasach I cade la 26 Martie st. n. 1899“, — ér despre Pascile apusanilor

ar fi putut vedé întru același calendar la luna Martie, că ele în estan au cădut pe 21 Martie cal. vechiu sau 2 April cal. nou, — adevărat cu o săptămână mai târziu, de cât ale jidanilor.

Deci atât fòea din Bucuresci, cât și Telegraful puté să se cruțe de — blam.

Adevărat că Pascile judeilor duréză 8 zile, prin urmare ziua ultimă a Pascilor jidane a cădut în estan pe ziua primă a Pascilor apusane, dară acasta nu se ia în socotință nici în Pascălia noastră a răsărite-nilor. Canónele prescriu numai atata, că *prima zi a Pascilor bisericii creștine se nu cadă pe ziua, în care judeii serbeză prima zi a Pascilor jidane.* Mai în colo nu se întinde oprirea. Biserica „catolică ortodoxă“ încă serbeză Pascile întru a 2—8-a zi a Pascilor jidane. — când se nimeresce așa.

Deci sciitorii din Bucuresci și reproducătorii din Sibiu, zică întru aceste zile mari: „câte am greșit cu voia și fără voia, Iartă-ni-le Dómne“.

Revistă bisericescă.

Roma. După grava bôlă, de care suferise, Duminecă în 16 April n. mai întâiu s'a dus Sfîntia Sa la biserica Sf. Petru, spre a lua parte la liturgia celebrată din prilejul aniversării întronisării sale de Pontifice.

O mulțime imensă de public aștepta pe bătrânul Papă în piață, înaintea bisericii Sf. Petru. La intrarea în basilică corul a cântat „Tu es Petrus“, după care s'a celebrat s. liturgie. La sfârșit Sf. Sa a cetit binecuvîntarea peste publicul de față, și a părăsit biserica aclamat de mulțime. A fost de față la acastă festivitate corpul diplomatic, patricii români și alți dignitari.

Starea sanitară a Sfîntiei Sale Pontificelui Leo XIII considerându-i etatea înaintată și criza, prin care a trecut, e îndestulătoare peste așteptare. Între cei ce au avut fericirea de a fi admiși în audiență la sfîntul părinte a fost și primarul din Viena Dr Lueger, cu care Sfîntia Sa s'a întreținut timp mai îndelungat, întrebându-l despre stările din Austria.

Revistă politică.

Afaceri interne. Până acuma în parlamentul magiar nu s'a întimplat nimica, ce ar puté fi de ceva mare însemnătate pentru cetitori. Deputații votéză în continuu la bugete, unul mai iute de cât cel alalt. Mai fiind apoi la ordinea zilei și unele petițiuni rămase de pe timpul de tristă memorie al exlexului, dintre cari cea mai mare parte cere sistarea guvernării anticonstituționale, acelea se pun la archivă. Nu va fi fără de folos, dacă vom releva 2 momente din vorbirea ministrului Lukács, rostită cu ocaziunea votării bugetului finanțiar. Primul moment e, că ministrul recunósce greutatea dărilor, cari apasă umerii bietului popor agricol. Acastă sarcină, zice

ministrul, se pôte ușura prin aceea, că de o parte se va investiga cu cea mai mare conștientitate dările de pămînt, ca apoi să se pôtă stabili în uniformitate, fiind că până acuma diferența între procentele, cari se plăteau după venitul catastral era colosal de mare, căci pe când unui plăteau 1—2%, pe atunci alții solveau 50%. De altă parte titularul resortului de finanțe, pentru reducerea dărilor promise introducerea dării pe bursă, spre care scop după vre o 2—3 săptămâni va și presenta un proiect de lege. Ceea ce îngreunéză mai tare poporul, mărturisesce dl Lukács, sînt aruncurile. Dsa înse în acelea nu se pôte amesteca, excepționând pe cele cari sînt impuse din partea starului. — Al doilea moment, ce trebuie să-l relevăm din cuvintele ministrului de finanțe este, că fiind vorbă de cestiunea naționalităților, dînsul a declarat, că cabinetul actual nu e condus de păreri diverse de ale guvernului anterior.

Ziarele publică o ordinațiune a ministrului Széll referitoare la listele alegătorilor dietali. În ordinațiunea sa, ministrul spune, că de basă a dreptului electoral are, să se ia a patra parte din o posesiune (moșie), a cărei mărime a fost stabilită în anul 1896. Pentru împedarea abuzurilor, ministrul president și de interne face atente comisiunile centrale, ca să îndrume pe delegații sêi, ca aceia să aducă la cunoștință publică la antistiile comunale mărimea pătariului de moșie și a dării minimale de pămînt. În contra unei eventuale greșeli, în decurs de 8 zile de la publicare, se pôte recura la comisiunea centrală, care va avé, să tracteze cauza și să inmaneze decisiunea sa fără nici o amênare. În contra acestei sentințe asemenea e liberă apelațiunea în decurs de alte opt zile la ministrul de interne prin intermedierea comisiunii centrale. A doua parte a ordinațiunii ministeriale tractéză despre întregirea, respective îndreptarea listelor alegătorilor. Preparativele pentru îndreptarea listelor trebuie terminate până la sfârșitul lui Maiu. Apoi vine formarea listei celei nouă și publicarea ei din 2—25 Iuliu. Recursurile în contra listei sînt de a se face din 5—15 Iuliu, ér răspunsul trebuie primit până în 30 Septembrie. În liste numele alegătorilor vor trebui scrise întregi, asemenea și alte împrejurări. Ministrul face atente comisiunile conscrietóre de alegători, că în cas de transgresiune a ordinațiunii sale, ce se bazează pe lege, va porni în contra lor cercetare disciplinară.

Pôte că rechemarea în mințe a legilor esistente va regula în cât va alegerile dietali. De tot înse nu le va puté, fiind că se mai recere și judicatura curiei în treburi electorale, carea în zilele acestea va fi pertractată din partea dietei, și mai pe sus de toate se recere lărgirea dreptului electoral, ce înse de o cam dată va rămâné un pium desiderium.

Pentru revisuirea regulamentului de casă, care se va desbata în dată după judicatura curială, în ședința de Marți s'a ales o comisiune de 21 de deputați.

Austria. Pe când Reichsrathul continuă a fi închis, pe când Nemții se luptă ei între ei, Cehii ocupă din ce în ce tot mai mult teren pe contul Germanilor. Acum de curând ministrul de comerț austriac a publicat o ordinațiune, în sensul căreia, numele de orașe, stațiuni etc. de origine bohemă, de aci încolo să fie scrise și cu ortografie cehică, și nu numai cu cea nemțească, cum era până acum. La oficiile fie mai înalte, fie inferioare, devenind vacante posturile ocupate până acum cu Nemți, sint umplute cu Cehi. Asemenea nu de mult ministrul de finanțe a făcut cunoscut, că acei oficiali de comptabilitate, cari cunosc limba bohemă, polonă ori una din limbile slave, să concurgă la oficiile de comptabilitate din ministeriul de finanțe, unde vor fi primiți. În fine reuniunea advocaților cehi din Praga a provocat pe toți membrii săi, ca să-și dea cuvântul, că la instanțele superioare judecătorești din Viena se vor folosi numai de limba cehă. În fruntea acestei mișcări s'au pus mai mulți deputați din parlamentul imperial, cari încă sint membri ai reuniunii advocaționale cehice.

Acestea se întâmplă la Slavii de Nord din Austria. Și de Sud la inițiativa Croaților au conchemat o adunare croată cu caracter slav în Agram, la care să participe și Croații din Istria și Dalmația. Scopul acestei întruniri jugoslave este elaborarea unui regulament pentru Croația, Dalmația, Istria și Krajna, care tot o dată să îmbrățișeze și cauza poporațiunii croate din Bosnia și Herțegovina. Foile ungurești nu văd cu ochi buni această întrunire a Slavilor de Sud, temându-se de o eventuală formare a unui imperiu jugoslav, și mai mult, că prin ast fel de fapte ideile federalistice din Austria se transpun și la noi. Acesta o fac cu atât mai virtos, că Bohemii urmăresc cu mare luare a minți toate mișcările croate și spriginesc ideea, ca pentru Bosnia și Herțegovina limba administrației să fie cea croată.

După unele ziare, cercurile normative din Viena și-au schimbat părerile referitoare la o eventuală cucerire în China. Se credea adecă până acum, că monarhia noastră nu-și va mai face de lucru și prin China, având de împlinit destule aci a casă. Acum înse vre, să imiteze și ea cele alalte puteri europene. Și fiind că unica provincă chineză fără stăpân este Tukien din sudul Chinei, carea este cea mai împopulată cu peste 20 milioane loc. și mai avută în tea, ochii cercurilor politice mai înalte din Viena sint ațintiți asupra acesteia. Se înțelege, că toate sint numai în teorie.

România. Până în momentul de față criza ministerială nu a fost rezolvită. După primirea abdicării cabinetului Sturdza, Regele a chemat la sine pe noul șef al conservatorilor dl Cantacuzino și pe dl Carp capul junimiștilor. Părerea era, că se va forma un nou cabinet conservator-junimist. După ce înse acestia nu s'au putut de loc înțelege, compunerea unui cabinet combinat e eschisă. Fărte

probabil, că va fi saū un minister pur conservator, saū că vor reveni la putere și liberalii, cari consideră dimisiunea lui Sturdza nu ca o cădere, ci mai mult ca o retragere față de tumultele de pe stradă.

China. Times are șcirea din Hongkong, că vaporul Fame, care transporta o companie din regimentul englez de Hongkong, a fost atacat de miliție chineză în uniformă. Chinezii au pușcat din puși și tunuri, și Fame a răspuns asemenea cu pușcături. Soldații de pe vapor au atacat pe Chinezii, punându-i pe fugă.

În ziua următoare Chinezii au repetat atacul pe teritoriul de la Kaulung. Ei au avut tunuri de sistem vechiu. Au fost din nou alungați de către soldații englezi.

Causa atacului din partea Chinezilor este, că Englezii au ocupat teritoriile din jurul de la Kaulung, date mai nou „în arândă” de către guvernul din Peking.

De altă parte din Peking se anunță, că o trupă germană ține ocupată încă poziția de la Itschau. Trupa nu poate fi rechemată, de ore ce dispozițiile guvernului chinez pentru susținerea ordinii în Santung, nu sint suficiente.

Insulele Samoa. Scim, că pentru grupul de insulele Samoa din Oceanul sudic, s'a fost născut conflict între Statele-Unite și Anglia de o parte și Germania de altă parte. Pentru aplanarea certelor s'a fost ajuns la concludsiunea, să se esmită o comisiune de trei delegați ai acelor trei puteri interesate, cari după ce vor fi studiat cestiunea, să enunțe unanim drepturile fie căruia. Speranța e, că lucrurile se vor termina în curând, cu atât mai virtos, că consimte și Anglia cu planul acesta, și cu deosebire, că delegatul Germaniei baronul Speck von Sternburg e binevedut atât înaintea Englezilor, cât și a Americanilor. Germanii din partea lor nu vor ceda nimica din drepturile, cari le compet, zice la o interpelare secretarul de stat Bülow, și își vor ține de datorință și de cestiune de onore a apăra viața și interesele confrăților lor din Samoa.

Corespondințe.

O voce la congruă.

Congrua va veni, de-a bună samă va veni într'un fel saū altul, căci sint interese — cunoscute de toți prea bine, — cari îi grăbesc pașii.

Și pe cât e de sigur, că va veni, pe atât e de hotărât, că va fi și primită.

Sint frumoșe și însuflețite vorbele ce i-se aduc împotriva, dar și zădarnice. E lucru neîndoiș, că cel ce strigă „pâne”, pânea de toate zilele — și nu de îmbuibare — acela și din tină ridică cōja murdară. Nu de pânea îmbuibării și a prisosinții, ci de pânea de

tote zilele are lipsă preoțimea. Și nime nu-și poate sci și pricepe mărimea lipsei, fără numai cea ce e în mijlocul ei. Vorbesce-și de abnegațiune, de nouă sacrificii, când post și ajun e viața lui. Vorbesce-și frumos și bine de însuflețire și luptă, că începe a numai pricepe rostul ei, începe a sta mut și uimit, și ochii plânși își strigă: *dă-ne pâne!*

Au fost unii, de au mai avut câte ceva, poate chiar și mult, și azi nu mai au nimic — cei drept, că și din vina lor. — Sint alții, cari socotiți sint, că au ceva, și în realitate n'au nimica, o înotă de pe o zi pe alta numai din mila băncilor; — se înțelege românesci — din mila băncilor o înglodă și năcăjesc și mulți din cei ce nimica n'au avut și n'au de pierdut, — dōr numai numele bun. — Câți, câți sint pe pragul disperării?! Acestora nu e de spus *de blidul cu linte, de banii lui Iuda!* Ei au lipsă de pâne și o primesc de ori și unde.

Să facem nise presupunerii: Să zicem, că „Auctoritățile noastre bisericesti” ar fi contra primirei. Nu ar ajunge nimica, și-ar espune părerea sigur numai desconsiderării, căci pânea, pânea de toate zilele e mai pe sus de toate. Să admit și mai mult, că nu „auctoritățile mai înalte, ci însăși această preoțime sēracă și năcăjită, în sinodele sale, într'un moment de nobilă însuflețire, ar respinge cu indignare arginții lui Iuda. Credeți-me, că și acesta cumpănesce de tot puțin. Ar fi numai un *foe de paie*, ce s'ar stinge până a casă: S'ar stinge în convulsii dureroșe la cetirea epistolelor cu repetita cerere înfiorător de jalnică: *tată bani și pâne*. E numai glasul celor de la școlă; i-se rupe inima de necazul lor, dar rupe-i-se și de cel de a casă. Îi vue capul de gânduri desnădăjduite. Ce să mai începă, când nu-i cu ce?! . . . La pōrtă stă și esecutorul, să-i ducă vaca, hrana zilnică a întregii familii; rușinea satului și a țirgului pică pe capul lui și pe a lor săi, dar nu mai poate! Multe sint necazurile lor și în fața acestora peri-va vorba auctorităților, înceta-va și cuvântul dat într'un moment de sfintă însuflețire. E lipsă de pâne, și când fațis nu se va pute, vor cere-o pe ascuns. Și această e mai umilitōre, va lega mai amar mâna, gura și inima umiliților.

Nu e de ajuns, ce zice un „frate mic” din Mărginime. Sint vorbe însuflețite, la care mulțimea va zimbi și marmura sceptic și dureros: „E ușor, să zici, când estî dintre cei grași, dintre cei bine înțeliți”. Ce va ajunge disprețul unora, când mulțimea cea mare va alerga în ruptul capului cu suplicile pe la auctoritățile civile? Rēul va fi de dōne ori mai mare! De o parte, că atunci auctoritățile nu se vor mai îndestuli cu presiunile legii, ei vor cere și mai mult, vor cere promisiși și angajaminte speciali, și în împrejurările acestea preoții vor fi espuși și mai tare de ași perde mila celor de sus; și de altă parte disprețul, desconsiderarea propusă de „fratele mic” va împinge pe servitorii aceluia-și altar la frecări, la neînțelegeri, la încredințări cu urmări funeste.

E vorbă de pâne și nu de prăjituri, glasul lor, adevărat, sună: Dați-ne pânea cea de toate zilele! numai putem, căci sintem flămânzi și golii. În deșert se strigă înainte, ei nu mai pot.

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Credința vécurilor creștine celor dintâi în fecioria Născătoarei de Dumnezeu.

(Continuare.)

Întorcându-se la argumentul cel mai de pe urmă al lui Helvidiu, „că în Evangeliile într-adevăr e vorbă despre frații de al Domnului,” s. Ieronim reproduce toate texturile acelea ale L. N. cari grăesc despre „frații” aceștia. Numele lor sînt Iacob, Iosif (sau Iosie), Simon, Iuda. Apoi mai reproduce două texturi, în cari între muierile, cele ce au fost de față la restignire, se numesc și o Marie, carea se declară de mama alor doi din frații aceia. Texturile acestea sînt Mt. 27, 56: „Maria lui Iacob și mama lui Iosie,” și Mr. 15, 40: „Maria lui Iacob celui mic și mama lui Iosie.” Mai citează în sfârșit și textul de la Lc. 24, 10, în care între muierile acelea, cari aduc Apostolilor scirea despre învierea lui Isus, se amintesc și „Maria lui Iacob.”¹⁾ Din texturile acestea a tras Helvidiu consecințele sale. „Veți,” zicea el, „că Iacob și Iosif sînt fiii Mariei, aceia-și, pe cari Iudeii i-au numit frați. Veți, că Maria e mama lui Iacob celui mai tînr și a lui Iosie. — Ce hulă și fărădelege ar fi a supune despre Maria, că în vreme ce alte muieri au pregătit înmormîntarea lui Isus, ea să nu fie fost acolo! Ce hulă ar fi, dacă ne-am închipui aci o altă Marie, mai ales după ce Evangelia lui Ioan mărturisește a nume, că ea a fost de față acolo, când Domnul o a recomandat de pe cruce lui Ioan ca mamă pe dînsa, carea era deja văduvă. Ori dora se amăgesc Evangeliștii pe sine și ne amăgesc și pe noi, când numesc pe Maria mama acelora, pe cari Iudeii i-au numit frații lui Isus?”²⁾ La acestea răspunde s. Ieronim: „O, furie orbă, și minte întorsă spre perirea proprie! Tu zici, că la crucea Domnului a fost de față mama lui, tu zici, că ea fiind văduvă și părăsită a fost recomandată învățacelui Ioan, ca și cum ea după părerea ta nu ar fi avut patru fii și fete nespuse cu număr, cu cari ar fi putut, să locuască. O numesc și văduvă, ceea ce nu spune Scriptura. Tu reproduci toate texturile Evangeliștilor, numai cuvintele lui Ioan nu-ți sînt pe plac. Așa ca în trecut spui, că ea a fost de față la crucea Domnului, ca să nu apară, ca și cum ai fi trecut într'adins (pe Ioan), și totuși retaci pe muierile acelea, cari au fost cu dînsa acolo. Dacă nu ai ști nimica despre acest lucru, acesta ți-o aș lerta, de cum va nu aș vedea, că tu îl retaci într'adins. Ascultă deci, ce spune Ioan (19, 25): „Stau lângă crucea lui Isus mama lui și sora mamei lui, Maria lui Cleopă, și Maria Magdalina.” Sciut e, că au fost doi Apostoli cu numele Iacob, adică fiiorul lui Zevedeu și cel al lui Alfeiu. Pe cest din urmă Scriptura îl numește cel mai mic, fiiorul Mariei, — înse nu al Măicii Domnului. — Maria acesta (mama lui Iacob) a fost deci muieria lui Alfeiu, sora Mariei Măicii Domnului. Ioan o numește Maria lui Cleopă sau după tatăl ei, sau după un nume familiar, sau din vre-o altă cauză. Că o aflăm cu două determinări. — Maria mama lui Iacob și Maria lui Cleopă, — acesta se întimplă după un obicei al sfintei Scripturi, carea produce în multe cazuri acele-și persoane cu numiri diferite.”³⁾ — Dară cum se face, de veri lui Isus se numesc frații lui? S. Scriptura folosește cuvîntul „frate” în patru sensuri: 1) însemnând frați trupesci, cum au fost Isav și Iacob, Andrei și Petru ș. a.; 2) însemnând membri ai aceleia-și popor; așa se numesc frați bună oră toți Iudeii; 3) însemnând membri ai aceleia-și familii, bună oră Avraam și Lot, Lavan și Iacob; 4) în sens spiritual, bună oră toți creștinii ori preste tot toți omenii. Fiesce care din însemnările acestea o ilustrază s. Ieronim cu mai multe exemple din s. Scriptură. Din acestea patru sensuri nu se potrivește „fraților Domnului” cel dintâiu, pe cum s'a arătat mai la deal. Al doilea și al patrulea asemenea nu li-se potrivește, de ore ce ar fi absurd a supune, că numai patru Iudei ori patru învățacei ori preste tot patru omeni să se fie determinat cu numele „frați”, pe când la

numele acesta ar fi avut acela-și drept toți cei alaiți. Restă prin urmare numai cazul al treilea, și frații Domnului se numesc așa în sensul, în care numește frate al său Avraam pe Lot, Lavan pe Iacob.¹⁾ — „Acésta nu o cetiseși,” apostrofază s. Ieronim pe Helvidiu, „tu cel mai ignorant dintre omeni; tu nu știu, să scoți din marea sfintelor Scripturi, ci îndreptași furia ta împotriva Fecioarei după esemplul aceleia, care spre a se face cunoscut nu știu, să facă vre un lucru mai bun de cât acela, că a aprins templul Dianei. Dară tu ai aprins biserica trupului Domnului; tu ai spurcat sanctuariul Spiritului sfînt. Ca să nu perdem vorbă multă: privesci tu pe Iosif de tatăl lui Christos, pentru că el în Sfînta Scriptură se numește a dese ori așa? Nu îndrăznesci, să zici da. Tot așa de puțin nu au fost frații lui trupesci aceia, cari se numesc frați.”²⁾

Cu ce drept se provocă Helvidiu la Tertulian și la Victorin de Petaviu, arată s. Ieronim cu cuvintele următoare: „Despre Tertulian nu zic alta, fără numai că el nu a fost omul bisericii. Era despre Victorin declar acela-și lucru, care-l declar despre Evangeliști, adică aceea, că el a numit frați al Domnului, nu înse fiiori ai Mariei, era frați în sensul spus de noi deja mai la deal, — după înrudire, nu după trup. Dară (dacă vei, să-ți spriginesci părerea cu auctorități) nu pot, eu ore, să-ți produc un șir întreg de scriitori vechi? Pe un Ignatiu, Policarp, Ireneu, Iustin Martirul și pe mulți alți bărbați apostolici și elocuenți, cari au scris volumuri întregi pline de înțelepciune împotriva lui Ebion, a lui Teodot din Bizanț, a lui Valentin, cari nutriseră acele-și păreri (cu tine)? Dacă le-ai fi cetit acestea, ai fi mai cu minte.”³⁾

În sfârșit mai scrie s. Ieronim pe larg despre păreri, cari le nutria Helvidiu despre căsătorie și feciorie, aruncă la pămînt frivolitatea contrariului său și apretînd cu dreptate și cu prudență statul căsătoriei ascrie fecioriei merit mai mare. Cu prilejul acesta spune și părerea, ce o are despre Iosif. Cel mai mult, — așa zice s. Ieronim, — au ascris lui Iosif mai multe muieri, pentru ca să esplice pe „frații Domnului”, dară acesta s'a întimplat cu necumpănire nu într-atăta evlaviosă, ca mai virtuos obraznică. „Tu susții, că Maria nu a rămas fecioară; eu îmi reclamez încă și mai mult și zic, că și Iosif încă a fost virgin prin Maria, pentru ca din căsătorie virgină să se nască Fiul cel virgin. Căci dacă în sfîntul bărbat nu poate, să se închipuască desfrîn, și dacă nu se cetesce, că el să fie avut altă muier; dacă el pe sama Mariei, de soțul căreia s'a socotit, a fost mai virtuos scutitoriu de cât soț: restă numai aceea, că el a rămas virgin cu Maria, el, care s'a găsit vrednic a se numi tatăl Domnului.”⁴⁾

Vedem deci, cum intuițiunea genială, agerimea minții și studiul adâncit al s. Scripturi au făcut capabil pe luminatul dascal al bisericii spre a scrie o apologie încă neîntrecută pe sama fecioriei neîncetate a Măicii Domnului. Numai în o singură privință prestă exegesa mai nouă mai mult, de cât a prestat s. Ieronim. Ea a aflat a nume, că numele Clopa (*Κλωπᾶς*) e de tot identic cu Alfeiu (*Ἀλφαιῶς*). Acestea două numiri sînt adică două esprimări grecisate ale numelui evreesc Chalfai. În una sunetul *χ* s'a subțiat până la *K*, și în amîndouă s'a modificat și vocalizarea evreescă. Avem și alte exemple, cari ilustreză grecisarea acesta a numelui evreesc Chalfai. Așa bună oră a schimbat LXX numele evreesc Chaggai în *Ἀγγαῖος*, numirea evreescă fesach în fasec. „Sora mamei lui (Isus) Maria lui Cleopă” de la Io. 19, 25 e deci identică cu „Maria lui Iacob celui mic și mama lui Iosie” de la Mr. 15, 40, era acest Iacob la Mt. 10, 3 spre a se deosebi de Iacob al lui Zevedeu se determină numîndu-se „Iacob al lui Alfeiu”, așa că pe frații Domnului acum îi putem socoti de fiiori, pe cari Maria sora sau rudenia de aproape a Măicii Domnului i-a născut bărbatului său Chalfai celui numit și Clopa și Alfeiu.

(Va urma.)

¹⁾ Adv. Helvid. II.

²⁾ Ibid. 12.

³⁾ Ibid. 13.

¹⁾ Ibid. 14. 15.

²⁾ Ibid. 16.

³⁾ Ibid. 17.

⁴⁾ Ibid. 19.

Amalrich regele Ierusalimului și cei doi peregrini.

(Narațiune istorică).

(Continuare.)

Amalrich ridicând două degete în sus pronunță formula de jurământ atât de respicată, în cât toți l-au putut auzi. După această patriarhul apropiindu-se de dînsul îl unge cu ulei sfînt pe cap și pe frunte; apoi ridicându-l îl conduce pe cea mai deasupra tréptă a altarului și aici îl pune pe cap corona de aur. În momentul acesta principii și poporul strigară: „Trăescă Amalrich, regele Ierusalimului!” Strigătul pătrunse a fară de biserică, unde toți cei de față, popor și soldați erupseră în: „Trăescă Amalrich, regele Ierusalimului!” Sunetul clopotelor vestia în depărtare, că tronul lui David érá-și e ocupat de un rege, care va apăra și ocroti regatul creștin al Ierusalimului și va pustii cu sabia pe ai săi dușmani. Noul rege este condus pe o estradă, a nume gătită, unde a primit jurământul de fidelitate a tuturor principilor și dignitarilor; dându-le în schimb ca scut, ducatele și principatele, pe cari le primise de la fratele său. La sfârșitul ceremoniei, patriarhul Almeric l-a invitat în camera, unde se țin vesmintele preoțesci și rechințele sfînte. Aici îi zise acestea: „Rege al Ierusalimului, tu trăești în căsătorie neferită cu Agnes, fîca contelui Jocelin. Lasă-te de această legătură, ca să nu fii de rea pildă supușilor.” Regele nu se aștepta la atari provocări și așa la început nu scia, ce să răspundă. În urmă vedînd că patriarhul este turburat, îi răspunde: „Ai tot dreptul, căsătoria este neferită, fiind că Agnes îmi este rudă. De și îmi cade greu, am să mă desfac de Agnes. Eă văd, că numai așa pot, să stăpînesc cum se cuvine, dacă duc o viață corectă și sînt spriginit de preoțime.” Tot Ierusalimul era vesel și nu încetau, să laude pe acest bărbat, care s'a conformat prescrișelor religiunii.

Lumea părăsi biserica și se îndrepta spre palatul regal. Aici s'a dat un mare banchet, la care au fost invitați toți principii și dignitarii bisericesci. Toți erau veseli a fară de Milo de Plancy. Împrejurarea, că el a trebuit să iasă din suita regelui îl necăjia mult. Amalrich nu-l scăpă din vedere, și era pe aici, să-l cheme la sine și să-l mîngăie, de nu s'ar fi genat de principii. Terminându-se banchetul după ce principii și domnii au plecat pe la cuartirile lor, regele încă s'a retras în odăile sale. Acum el era stăpîn peste toate apartamentele, unde mai înainte dispunea fratele său Balduin. Înferbîntat de vin și orbit de înălțimea demnității, la care ajunsese, trecu din cameră în cameră până în sala de tron, unde îl se înfipse privirea asupra scaunului de aur. De câte ori nu a stat el ca un supus umilit înaintea acestui scaun, așteptînd porunca domnitorului! Astăzi este cu totul alt cum, astăzi el este stăpîn și toți cei alalți trebuie, să se presinte înaintea aceluia-și tron și să îi se închine lui. Cu atari gânduri se aședă pe tronul de aur, și cuprins de mîndrie se perde în lumea închipuirilor. Întru aceste Milo străbătu printre colonnele salei de tron și zărînd pe Amalrich murmură plin de ironie: „Serman de tine, nu poți, să te folosești de putere, până nu se adună

dieta țării?” Apoi ieșind de după colonne cu fața tristă și cu capul plecat se apropie de rege zicînd: „Mărite stăpîne, dă-mi voie, să mă reîntorc în Franța.”

Amalrich îi răspunde mirat: „Asta nu îți-o pot concede. În timpul scurt de când sînt rege, am trebuit să fac unele promisiuni, cari nu se potrivesc de loc cu firea mea, mi-se pare, că ómenii acestia voesc, să mă lipsescă de tot ce e omenesc și să stăpînesc țara ca și un sfînt. Tu Milo ai, să rămîi lângă mine; eă am trebuință de natura ta veselă și de prietinia ta devotată.”

La aceste răspunsuri Milo: „Rege și stăpîne, anevoe pot să cred așa ceva, după ce astă dimineță o singură privire a principilor a fost de ajuns, ca să mă depărtez de lângă tine.”

„Ai dreptate Milo,” zise Amalrich, „dar astă dimineță încă nu era pusă pe capul meu corona Ierusalimului; ast fel am trebuit să fii prevădător, ca să nu o perd. Acum nu trebuie să mai țin samă de ast fel de considerațiuni, ei pot să lucru după plac. Vină în brațele mele și spune-mi ca mai înainte, iubitul meu Milo.”

Milo îl îmbrățișează între lacrimi. Regele punîndu-și mîinile pe umerii lui îi zice: „Te denumesc de mareșal al regelui Ierusalimului dându-ți putere, să poți ocărui fără tēmă atît în palatul meu, cât și în împărăție.”

Milo îmbrățoșînd încă o dată pe rege îi promite, că va fi nedespărțit de dînsul.

Capitolul II.

Scrisóraa regelui.

Din acest moment prietinia între acești doi bărbați se cimentă și mai mult ca mai înainte. Dar legătura lor a fost spre dauna țării, fiind că Milo l-a îndemnat pe rege la multe lucruri slabe. Alt cum Amalrich putea avé tótă încrederea în Milo, fiind că tot ce-l ordona îndeplinia cu punctuositate. Ast fel l-a încredințat, ca să călătorească la Joppe și să avizeze pe nefericita de Agnes, că regele se desface de dînsa, fiind că sînt némuri de aproape și patriarhul a declarat căsătoria lor de nevalidă.

Voios se gătesce de drum. Dar avînd tēmă ca să nu-i țină calea inimiții săi, mijloci de la rege un escadron de călăreți și o companie de pedestri, cari să-l însoțescă și să-l apere de eventualele primejdii. — Vestea despre această misiune a ajuns înainte de vreme la urechile cucónei Agnes din Joppe. La început s'a necăjit, dar de o dată s'a recules și a luat hotărîrea, să se arete nepăsătoare și puțin alterată înaintea lui Milo, omul ei de rău. Sosind Milo îl întimpină cu acestea cuvinte: „Spune-i stăpînului tēu, că l-am auzit porunca. Când l-am dat mîna și inima, nu mă gândiam, că va veni vremea de va trebui să se desfacă de ele. Eă mă țin de bărbatul, căruia l-am jurat credință și l-am fost de ajutor în toate nevoile. Pentru ce să nu mă bucur și eă de onorurile și bucuriile împreunate cu demnitatea de rege? Dar las, să fie după placul său, numai de ar fi cu noroc în alegere și mai statornic de cum a fost față de mine.”

Cu acest răspuns se reîntorse Milo în Ierusalim la castelul regesc, unde găsi pe rege dus pe gânduri.

„Pentru ce stai așa de gîndit rege?” Regele aducînd o carte cu pergamente din tecă, o deschide și îi zice: „Cetesce aici!” Mareșalul îi răspunde zimbînd: „Stăpîne și rege, tu ai uitat, că eă nu am învățat nici când hobila artă a cetirii. Sabia nu mi-a dat răgaz pentru așa ceva.”

„Ascultă!” răspunde regele. „Predecesorii mei în cărțile acestea și-au depus păreri și planurile referitoare la înaintarea regatului Ierusalimului. Toți se unesc în aceea, că trebuie să cuprindem Egiptul. Țara această este foarte bogată și productivă, în cât ne pôte provede cu cele de lipsă. A fară de această ostirile acestei țări tot de una ne au infestat și ne au cauzat daune mari. Eă au susținut în permanentă flote mari, cu cari s'au năpustit asupra nărilor peregrinilor; pe creștini l-au despoiat și l-au luat captivi storcînd de la rudenii sume mari pentru rescumpărarea lor. Așa a fost mai de mult, așa e și astăzi, ba astăzi stăm și mai rău, fiind că acolo e în formare o putere, care pentru noi are, să devină primejdiosă. Califul Aded, care ocupă în Cahira tronul părinților săi, este un slăbănog, o umbră, nedemn de numele de domnitor. Tot timpul și-l petrece între femeile din harem; nu se gîndesce de cât la plăceri și nici habar nu are de ocăruierea țării sale. În locul lui stăpînesc vezirii însușindu-și titlul de sultan. De acestia mi tēmă, eă au, să-și aróge puterea acestei țări frumoșe și să devină primejdioși.”

Lucrurile stăteau chiar pe cum le spunea Amalrich favoritului său. Vađa Califilor de mult slăbise. În timpul din urmă erau omorîți cu venin sau cu sabia și înlocuiți cu minoreni, cari nu puteau să restituie vađa perdută. Între domnitorii slabi se numera și Aded, domnitorul actual al Egiptului. Tot ce l-a mai rămas era stima ca preot și originea profetică. Referințele interne ale Egiptului chiar acum erau foarte sdruncinate și Amalrich credea, că dacă ar face un atac repede ar puté avé succese neașteptate. „Ce zici tu despre planul meu?” întrebă pe favoritul său.

„Nu cunosc mai de aproape referințele Egiptului, spune-mi mai de aproape stările de pe acolo, și atunci am, să-ți dau sfatul meu.”

„Mă mir, că tu fiind prietin cu regele Ierusalimului nu cunoscî situația Egiptului. Ascultă dar! Înainte cu câți va anii Aded era vezir în Egipt și se numia sultanul Aded. Între sclavii săi era unul foarte isteț și foarte ambițios. El se numia Șaver. Talentul și istețimea în scurt timp l-au înălțat la dignități mari. Cu timpul, încurajat de norocul de până aci, se răsoli contra stăpînului său. Succesele sale au fost neașteptate. Tóte trupele lui Aded au trecut la dînsul. Așa s'au petrecut lucrurile în această țară în tot de una. Mulțimea se alătură pe lângă cel cu noroc. Sclavul Șaver acum pórta numele de sultan, și el este al doilea în rang după calif. Dar mi se pare, că nu are să se bucare mult de acest noroc orb. Dargam, care încă este sclav de proveniență, s'a ridicat contra lui Șaver și mi tēmă, că în scurt timp o să-l scótă din domnia.”

„Dacă ești sigur de isbândă, poftesc! fiind că bine scii, că mulți dintre principii și baroni numai de silă s'au supus scepturului tău. Dacă vei ieși învingător, atunci nu ai, să mai încerce nimica contra ta.“ Observarea această o făcu Milo cu gândul rezervat, că atunci nici dînsul nu va putea fi amovat din postul de mareșal de curte.

Din momentul acesta Amalrich era firm hotărît, să atace Egiptul. Singura pedecă era relațiunea pacinică, în care trăia cu Califul. Dară de loc află pretextul: Califul Aded datorita regelui Ierusalimului un tribut anual încă de pe vremea lui Balduin. Preocupat de acest plan conferia cu unul sau altul dintre principii, trimetea soli în Egipt, cari incognito să sciricască despre stările de pe acolo.

La începutul anului 1163 un călăreț în ruptul capului își ținea calea spre Ierusalim. Pe lângă totă întunecimea nopții, când luna licăria dintre nori, se putea vedea, că este un turc. Sosit la poarta cetății bătut de trei ori în poartă cu ciocanul, ce-l purta la brâu, în cât se auzi în depărtare. Loviturile ciocanului puse în mișcare pe cei din lăuntru. Sentinelele se puseră la pândă. Erau chiar doi germani, cari la început veniseră în Ierusalim ca peregrini, ér mai târziu au intrat în serviciul regelui Amalrich.

(Va urma.)

Bibliografie.

Avis.

Invetătorilor și corurilor vocale!

Subscrisul aduc la cunoștință, că la rugarea și insistința mai multor colegi și prietini din nou am lucrat „Liturgia sfintului Ioan Crisostom“ pentru cor mixt pe 4 voci și deja e tipărită *ediția II.*

Liturgia conține: toate responsurile liturgice, Mărire binecuvînteză, Și acum, Unule născut, pentru rugăciunile (2 forme), veniți . . . , mântuește-ne, cânti în Christos, Christos a înviat, înviarea Ta Christose, mai multe privesne, irmose și cântări naționale; și e întocmită ast fel, ca să se potă cânta și numai pe 2 voci: sopran-alt, sau pe 3 voci de copii și fete, avînd a 3-a voce, să cânte notele bassului, cari nu sînt scrise tare jos; ori pe 3 voci: sopran-alt cu tenor ori cu bass.

Va să zică, liturgia e așa întocmită, ca să se potă cânta cu câte voci sînt la îndemână, fără a se observa vre un defect.

Compoziția e simplă, dar frumoasă și ușoară, și o potă executa cu succes deplin și cel mai nou cor.

Prețul unui exemplar e 4 fl. (pentru abonenti 3 fl.) și se potă trimite înainte, sau se ridică cu rambursă.

Esemplare legate frumos cu 50 cr. mai mult. Se potă comanda de la autorul și administrația „Tribuna Poporului“ în Arad.

Nicolae Ștef
invetător în Arad.
(Fejsze utca 32).

A apărut:

Istoria legii nouă de Dr V. Szmigelski, tom. I. Tinerețele lui Isus. Isus ca profet. Progresele, pe cari știința le face zi de zi și descoperirile, cari fac lumină în cestiunile cele mai întunecate, trebuie să fie aduse în consonanță cu vecinicile adevăruri ale religiunii. Căci e știut, că credința nu e

dușmana științei, ci din contră e apărătoarea ei. Ținînd samă de această cerință, Rsmul Dr V. Szmigelski, fost profesor de studiul biblic la Seminarul archidiececan din Blaș, a făcut începutul publicării istoriei sfinte, pe baza progreselor științei, scoțind tom. I. din legea nouă, care tractează tinereța lui Isus și Isus ca profet. Tomul acesta în 8° mare are 399 pagini și costă fl. 2. Venitul curat realizat și din publicarea acestei va fi o contribuție la formarea unui fond provincial de salarisare a preoților și a invetătorilor. Limba, în care e scrisă cartea această și stilul a dese înflorit și avîntat, fac din ea nu numai un manual de școlă, ci și o lectură bună și edificătoare pentru adevărații creștini. Nu credem, că e de lipsă, să fie recomandată, ea se însușă prin sine însăși tuturor.

Grădina de legumi, disertație populară de Ioan F. Negruțiu prof., e numele unei folositoare broșuri în 8° mic de 80 pag., cu o mulțime de ilustrații parte intercalate, parte adause la text. Menirea broșurei e bunăstarea materială a țeranilor, îndemnându-i să cultive legumi. Cărticica, din care s'au tipărit pentru public numai 500 es. se află de vîndare la autor în Blaș pentru prețul de 25 cr. spedată franco.

Ce pretind naționalitățile de la Coloman Széll, ca ministru president al statului ungar? de Cassius e titlul complet al unui studiu din dreptul constituțional al statului ungar. Autorul concludă în aceea, că e timpul ca și în Ungaria să se formeze constituțiunile naționale, ca fie care națiune singuratică să-și aibă constituțiunea sa proprie. Broșura de 16 pag. costă 50 cr., se află la „Aurora“ în Gherla.

Pribeag: Nori de fum. — Hașis. — Murmur de izvore. de Ioan Iosif Sceopul. Oradea mare. VI+84 pag., prețul 75 cr.

Predici populare pe duminică, sîrbători și diferite ocazii, de Gavril Pop, 4 tomuri à 1 fl.

Toma a Kempis, traducere de Gavril Pop, prețul 80 cr.

Cicero de senectute, traducere de Andrei P. Liviū, edat de Gavril Pop, prețul 50 cr.

Tăcea pentru toți, numărul 12, director Dum. Stăncescu, apare de aci înainte de două ori la lună în broșuri de 16 pag. Administrația și Redacția, Bucuresei, strada Rotarilor Nro 17.

„Flóre albastră“ Anul I, Nro 26 cu următorul cuprins: Cătră cetitori. — Între secole (poesie) de Maria Popescu. — Singurătate (impresii) de I. A. Bassarabescu. — Spre steana . . . (poesie) de N. Mihăescu. — Teoria Statului de D. Nanu. — Rugă (poesie) de C. Sandu. — La post (schită) de C. Rășvan. — Povestea bunicului (poesie) de St. O. Iosif. — Poznași țărănesci, de I. Adam. — Cântarea inimii (poesie) de Elvira Santorino. — Minciuni convenționale (Fragment) de Vasile Leonescu. — Note din țară de S. Voinea. — Feerie (poesie) de Miss. — O impresie în minele din Freiberg, de Const. Hoisescu. — Cântec de primăvară (poesie) de C. B. — Din carnet, de Kipp. — Crochiuri din Câmpul-lung

(în versuri) de Pierson. — Pagini alese (din Diderot) de Marioara. — Revista cărților. Ecouri literare și artistice, Posta Redacției.

„Ovidiū“ Nro 14 cu următorul cuprins: Olténea, poesie ilustrată, Petru Vulcan. — Despre ideal, conferință, M. Strajan. — Prier, versuri, Rădulescu Niger. — Clauța, novelă, Georgiū Stoica. — Note tomatice, versuri, Romanescu-Titus. — Psihologia amorului, studiu, Petru Vulcan. — Cu brațe albe, versuri, Gh. Marinescu. — Cântec plugăresc, versuri, Rădulescu Niger. — Eă și ea, versuri, Romanescu Titus. — Scrisori însemnate, Edgar Dall'orso, Petru Vulcan. — Cronica revistei „Ovidiū“, Redacția. — Posta redacției, Lume și Vulpe.

Manual de Psihologie și Logioă pentru clasa VIII a școlilor medie edat de Dr Vasile Hossu. Blaș. Tipografia seminariului archidiececan. 1898. Prețul broș. 1 fl. 20 cr.

Glosariū de cuvinte dialectale, adunate și explicate de Alesiu Viciū profesor, Blaș 1899, 8°, IV+56 pag. Prețul 1 coronă.

„Ben Hur“, de Lew. Wallace, tom. I. 539 pag., tom. II. 508 pag., prețul broșurat 1 fl. 45 cr. Puțini vor fi aceia, cari cetind număr de număr acest roman în colónele foii noastre, să nu fi dorit cu nerăbdare aparițiunea lui în volum. Am ținut cont de această dorință așa de multe ori exprimată, și acum putem oferi cetitorilor nostri pe celebrul „Ben Hur“ cu un preț așa de neînsemnat. Binevoitorea apretiare, de care scrierea această a fost împărtășită la toate nămurile, fiind tradusă aproape în toate limbile, și chiar faptul că traducerea noastră a fost salutată cu simpatie de ziarele noastre, ne dispensează de ori ce recomandare. Pricipea, cu care Wallace, generalul american, a știut să descrie lumea romană în adevărata sa lumină, să ne înfățișeze poporul jidovesc cu toate apucăturile și pornirile sale, cu tradițiunile și aspirațiunile sale, și mai pe sus de toate sentimentul acela creștinesc, care încadrează tot romanul acesta, admirațiunea față de familia sfîntă și neperitórele tablouri, în cari ne pune înaintea ochilor pe Fiul lui Dumnezeu, — sînt de așa, cât țin încătușată atențiunea și emoționează până la lacrimi. Traducerea românească e cât se potă de fidelă; ea reproduce în frumoase și alese cuvinte tot sentimentul, pe care autorul l-a pus în scrierea sa, tot entuziasmul, totă căldura, care nu potă lipsi în o scriere creștinescă, în care aproape fie care capitol se ocupă cu Dumnezeu. Cartea se potă procura de la Tipografia seminariului și potă fi pusă în mâinile fiesce cui.

Jertfa creștinilor. Comentariu al liturgiilor bisericii grecesci compus de Dr Victor Szmigelski. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Preavenatului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminariului archidiececan. Pag. 230 în 8. Prețul 1 fl. 5 cr. sau 2 lei 20 bani. Editura auctorului.

Editor și redactor răspundător:
Dr Vasile Suciū.